

УДК: 338.48(477.86)(045)

ПОДІЄВІ ТУРИСТИЧНІ ДЕСТИНАЦІЇ НА БУКОВИНІ

кандидат економічних наук, **Онищук Н.В., Юдкевич К.І.**

Вінницький торговельно-економічний інститут КНТЕУ, Україна,
Вінниця

Охарактеризовано поняття туристичної дестинації, розглянуто розвиток подієвого туризму у області, проаналізовано розвиток туристично-рекреаційної галузі в області, виокремлено головні тенденції та перспективи. Досліджено подієвий туристичний ринок, природно-рекреаційні, історико-культурні, подієві та інфраструктурні туристичні ресурси Буковини, проаналізовано розвиток подієвих туристичних дестинацій Буковини, проведений аналіз сучасного стану готельного господарства Буковини та аналіз діяльності туристичних підприємств. Наведено рекомендації щодо подальшого розвитку подієвих туристичних дестинацій на Буковині. Визначено суть впливу ресурсних чинників на розвиток туризму і туристичний потенціал.

Ключові слова: туристичні дестинації, туризм, подієвий туризм, туристичний потенціал, подія, подорож, фестиваль.

*кандидат экономических наук, **Онищук Н.В., Юдкевич К.И.**
Событийные туристические дестинации на Буковине /Винницкий
торгово-экономический институт КНТЭУ, Украина, Винница*

Охарактеризовано понятие туристической дестинации, рассмотрено развитие событийного туризма в области, проанализировано развитие туристически-рекреационной отрасли в области, выделены главные тенденции и перспективы. Исследован событийный туристический рынок, естественно-рекреационные, историко-культурные, событийные и инфраструктурные туристические ресурсы Буковины, проанализировано развитие событийных туристических дестинаций Буковины, проведенный анализ современного состояния гостиничного хозяйства Буковины и анализ деятельности туристических предприятий. Приведены рекомендации относительно дальнейшего развития событийных туристических дестинаций на Буковине. Определена суть влияния ресурсных факторов на развитие туризма и туристический потенциал.

Ключевые слова: туристические дестинации, туризм, событийный туризм, туристический потенциал, событие, путешествие, фестиваль.

*Candidate of economic sciences, **Onishchuk N.V., Yudkevich K.I.***

Eventful tourist destination on Bukovina /Vinnytsya trade and economic institute of KNTEU, Ukraine, Vinnytsia

The concept of destination is described, development of eventful tourism is considered in area of, development of tourist-recreational industry is analysed in area of, main tendencies and prospects are distinguished. An eventful tourist market, naturally-recreational, historical and cultural eventful and infrastructural tourist resources of Bukovyna, is investigational, development of eventful tourist destination Bukovyna is analysed, conducted analysis of the modern state of hotel economy of Bukovyna and analysis of activity of tourist enterprises. Recommendations over are brought in relation to further development of eventful tourist destination on Bukovyna. Essence of influence of resource factors is certain on development of tourism and tourist potential.

Keywords: tourist destination, tourism, eventful tourism, tourist potential, event, trip, festival.

Постановка проблеми. Подія, видовище із давніх часів є потужним спонукальним чинником до подорожі. Туристична індустрія здавна навчилась використовувати людську діяльність і перетворювати її на прибуток. Подієві ресурси належать до динамічних чинників формування туристичних потоків, оскільки включають мотиваційні передумови подорожі до місця, де відбувається подія чи явище. Подієвий туризм є також вагомим чинником для розвитку економіки країни, кожен турист інвестує в розвиток інфраструктури та інших галузей економіки, оплачуючи ту чи іншу послугу. Розвиток подієвого туризму в регіонах України і, звичайно, на Буковині, забезпечує соціальну стабільність.

Головною метою розвитку подієвого туризму на Буковині є розширення внутрішнього та іноземного багатопрофільного туризму, покращання якості обслуговування туристів, підвищення ефективності використання природно-рекреаційних ресурсів та об'єктів історико-культурної спадщини, що сприятиме економічному розвитку міста.

Подієві ресурси охоплюють найбільш суттєві прояви сучасного суспільного буття із його модою на глобалізацію, екологію, активний і здоровий спосіб життя, переконаннями й уявленнями про стиль і стереотип поведінки людини у соціумі, включають його пропаганду та механізми реалізації. Спортивні змагання, культурно-мистецькі заходи, політичні акції, унікальні природні явища - далеко не повний перелік подій, які спонукають людину до мандрівки. Даний вид ресурсів не підлягає традиційному кількісному вимірюванню.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Проблему розвитку подієвого туризму та дестинацій розглянуто у системі туристичної індустрії у працях зарубіжних та вітчизняних учених І. В. Янчева, С. І. Шепелюка, А. Ю. Александрової, А. П. Мальської, О. Ю. Бордуна, В.

С. Бовкуна, К. Д. Бокова, Л. В. Криворучко, Н. В. Антонюка І. В. Котова, Ю. М. Федотова, І. В. Востокової, С. Ф. Соляника.

Мета статті. Охарактеризувати стан та перспективи розвитку подієвих туристичних дестинації на Буковині. Проаналізувати стан туристичних ресурсів. Розробка рекомендацій щодо вдосконалення програми розвитку туризму у області.

Виклад основного матеріалу дослідження. У сучасному світі сформувалася ціла індустрія щодо організації подій, яка поділяється за характером події та кінцевою метою. Значення подієвого туризму зводиться до відвідин подій, які відбуваються в інших країнах, тобто, основна ціль подорожі присвячена події в якій турист прийматиме пасивну (спостерігача) або активну участь. Це є унікальний вид туризму.

Подієвий туризм - це вид туризму орієнтований на відвідування місцевості в певний час, пов'язаний з якою-небудь подією. Під подією слід розуміти сукупність явищ, що виділяються своєю неоднозначністю, значимістю для даного суспільства чи людства в цілому, для малих груп або індивідуумів. Вона може мати вид разового неповторного явища або періодичного, спостережуваного щорічно або в певні періоди часу. [3].

Туристичний бізнес завжди активно використовує події для формування туристичного продукту і залучення туристів саме на подію. Якщо в житті туристичного об'єкта немає події сформованої історично як традиції, її придумують навмисно. Отже, має місце проведення кампанії по просуванню туристичного продукту, орієнтованого на подію, залучення маси відвідувачів, а отже отримання доходу від туристів бажаючих відвідати місцевість не тільки з метою огляду визначних пам'яток, але й з метою взяти участь у святкуванні разом з місцевими жителями і розділити їх емоції. Головна особливість подієвого туризму - безліч яскравих неповторних моментів. [4].

Класифікувати подієвий туризм можна за тематикою та масштабом події. Існує кілька тематичних видів подієвого туризму: громадські (гастрономічні фестивалі, фестивалі та виставки квітів); мистецькі (музичні та театральні фестивалі і конкурси, кінофестивалі, фольклорні обряди, свята і фестивалі); спортивні (спортивні змагання, фестивалі, ралі, перегони і регати); культурно-історичні (театралізовані шоу, національні фестивалі і свята, карнавали); економічні і політичні (аукціони, покази мод, ярмарки і виставки, автомобільні й авіаційні салони, політичні й економічні форуми); релігійні (релігійні свята, і події).

Історія подієвого туризму в нашій країні тільки зароджується, а от в країнах Заходу він вже давно і міцно закріпився в списках найбільш перспективних і рентабельних видів бізнесу. [4].

Одним із пріоритетних напрямків туристичної галузі Буковини - розвиток подієвого туризму. Концерти, ярмарки, фестивалі, кінофестивалі, футбольні матчі, етапи з мотокросу, покази краси та інше піднімають туристичний імідж області. Тому важливо, щоб кожного року подієвий туризм поповнювався новими цікавими атракціями, які з випадкових переходили в розряд регулярних.

На території області організується та проводиться ряд заходів з популяризації Буковини як туристичного краю. Серед них був проведений такий відомий фестиваль, як Маланок, Міжнародний фестиваль історичної реконструкції «Середньовічний Хотин», «Фестиваль березового соку», спортивно-туристичний фестиваль «Буковинські звитяги», Буковинський туристичний ярмарок, екотуристичний наметовий табір «Букова», ознайомлювальний рафтинг-тур до Дня незалежності України, Фольклорно-етнографічний гуцульський фестиваль-ярмарок «Захарецький гарчик», Петрівський ярмарок в Чернівцях. [6].

Чернівці — обласний центр однойменної області є окрасою і гордістю Буковини. Одне з небагатьох міст України з міською забудовою такої якості та коштовності. Державний реєстр пам'яток архітектури міста Чернівці нараховує 631 об'єкт охорони, 17 з яких загальнонаціонального значення. Більшість пам'яток – Будинки в щільній забудові, які створюють ансамблі вулиць О. Кобилянської, І. Франка, О. Богомольця, Головної та інші. Окремо виділені твори провідних зодчих Австро-Угорщини: колишня резиденція Буковинських митрополитів (Чернівецький Національний Університет ім. Ю. Федьковича), музично-драматичний театр ім. О. Кобилянської (колишня Herrengasse – панська вулиця), Кафедральний собор Святого Духа, Палац юстиції (приміщення обласної державної адміністрації), римо-католицький костюл Виздвиження Чесного Хреста, церква Успіння Пресвятої Богородиці, Костюл «Серце Ісуса» (міський архів), колишній Вірменський костел (органний зал філармонії), тощо. [5].

Для покращання туристичної привабливості міста, відродження національних традицій і створення святкової атмосфери відпочинку на площі Соборній другий рік поспіль організується Різдвяний ярмарок. До участі у ярмарку залучаються суб'єкти господарювання міста, які, створюючи святкову атмосферу, здійснюють новорічно-різдвяну торгівлю сувенірною продукцією народних промислів, новорічними прикрасами, продукцією ресторанного господарства, хлібобулочними і кондитерськими виробами та надають розважально-відпочинкові послуги з тематики новорічно-різдвяних свят. Під час Різдвяного ярмарку проводяться новорічні розваги та культурно-мистецькі заходи із залученням аматорських та фольклорних колективів міста.

У рамках святкування новорічно-різдвяних свят спільно з Чернівецькою обласною державною адміністрацією започатковано проведення фольклорно-етнографічного фестивалю Маланок, метою якого є пропагування та сприяння відродженню традиційних краю, обрядових дійств та створення нового туристичного продукту, який сприятиме зацікавленню потенційних туристів.

В останній тиждень перед Великим постом, організовується театралізоване свято «Масляна», на якому гості та мешканці міста смакують вареники із сиром та сметаною, млинці на маслі або на смальці, налисники із сиром запечені у сметані, вареники з картоплею чи капустою із засмажкою на маслі, а також могли придбати сувенірну продукцію та іграшки. [6].

Традиційним для міста є «Петрівський ярмарок». З метою посилення уваги та інтересу до торговельного свята створено логотип Петрівського ярмарку, який зацікавить широку аудиторію, приверне увагу, як до потужного торговельного свята, ділового, культурного та рекреаційного відпочинку. В рамках ярмарку презентовано десятки атракцій, відбуваються міжнародні майстер-класи з народних ремесел за участю українських та румунських народних умільців. Свято відвідають делегації з Польщі, Румунії, Молдови.

Наймасштабнішою подією в Чернівцях є святкування Дня міста. Щороку програма святкування Дня міста розробляється так, аби свято було цікавим для всіх та постійно дивувало новими атракціями. Гості та мешканці міста мають змогу бачити виступи народних колективів, виставку квітів, різні майстер-класи, виставки, вікторини, тощо. В рамках заходу проводяться Свята ковалів, національних кухонь, книги та шоу-дефіле «Людина-аромат», фестиваль закладів ресторанного господарства «Буковинська смакота», відкриті змагання з скелелазіння, показові виступи велосипедистів, «Мистецький узвіз», виставки-продаж хлібобулочних та кондитерських виробів «Буковинський завиванець» та багато інших заходів. [2].

Також у місті проводиться Speaker Fest, завданням якого є мотивувати молодих амбіційних людей до саморозвитку та самореалізації, сприяти знайомству молоді з потенційними роботодавцями, познайомити ближче з їх сферою діяльності, ознайомити з прикладами успішної роботи та реалізацією проектів на ринку України та іноземних ринках, і що важливо, зібрати кошти на дітей воїнів АТО для їх розвитку та самоосвіти, спільно з Чернівецьким обласним об'єднанням учасників, ветеранів, інвалідів АТО та їх сімей. [2].

На теренах Буковини проводиться кінний рейд, присвячений черговій річниці перемоги. Захід організувала Федерація спортивного туризму Чернівецької області спільно з молодіжним оздоровчим спортивно-туристичним екстремальним центром «Садниста». [5].

Учасники пересувалися маршрутом по 3-4 години, зупинялись, щоб і люди, і тварини змогли відпочити та підкріпитись. Для маршруту спеціально обрали різну за складністю місцевість - і рівнинну і горбисту (у таких населених пунктах як Банилів- Підгірний, Мигово та Берегомет). На ночівлю розбивали намети на території колишнього полігону у Ропчі, в Банилові- Підгірному, Берегометі, на куті Косованка. Третього травня фінішували у Снячеві.

В рамках святкування Міжнародного Дня туризму та Дня туризму в Україні Департамент екології та туризму в Чернівецькій області та за підтримки громадської організації Асоціація працівників туристичної сфери Чернівецької області «ТУРИСТИЧНА БУКОВИНА» та спортивно-оздоровчого комплексу «Цецино» з метою пошуку нових туристичних пропозицій, апробовано кінний маршрут «Стежками рідного краю» по пам'яткам природи та історичним місцям Сторожинецького району присвяченого Міжнародному дню туризму та Дню туризму в Україні. [3].

Окрім цього, з метою створення сприятливих умов для розвитку внутрішнього, подієвого туризму на території Буковини проводяться різноманітні прес-тури для журналістів центральних та регіональних засобів масової інформації, впроваджують віртуальну екскурсію по місту та області, та екскурсійне обслуговування туристів у супроводі «аудіогіда», розроблено та розміщено на рекламних конструкціях на в'їздах в місто Чернівці чотири банера з рекламою туристично-інформаційного центру Чернівецької міської ради, для підтримки екскурсійного обслуговування туристів в місті у супроводі аудіогіда виготовлено рекламний плакат «Аудіогід подорож містом» на українській та англійській мовах, виготовлено Календар подій на Буковині, який видано в межах міжнародного проекту транскордонного співробітництва «Подієвий туризм на Буковині». [6].

Одним із стратегічних напрямів розвитку подієвого туризму на Буковині є його краще пріоритетне освоєння рекреаційного потенціалу, виконання культурологічних та туристичних заходів, направлених на розвиток мережі подієвого туризму, вдосконалення сервісних послуг, стабілізація фінансової системи, подолання дефіциту виплат заробітних плат усім працівникам галузей виробництва та сфери послуг, створення нових та зміцнення вже існуючих фестивальних традицій, головною метою яких є створення інформаційних приводів для залучення вітчизняного та іноземного туриста до області. [4].

Висновки. Проведений аналіз подієвих дестинацій дає можливість стверджувати, що регіон Буковини має усі сприятливі умови для розвитку подієвого туризму і який б міг стати одним з найкращих серед інших регіонів України. Можна констатувати, що подієвий туризм є перспективним видом туризму з невичерпним

ресурсним потенціалом, він є унікальним видом туризму, оскільки є невичерпним за змістом. Експерти вважають, що в найближчому майбутньому число учасників подієвих турів значно перевищить число учасників екскурсійних турів. Подієвому туризму на Буковині потрібно приділяти належну увагу, використовувати на максимум його потенціал для розвитку туризму та економіки регіону.

Література:

1. Закон України "Про туризм" від 15.04.95р.: Станом на 20.01.2003р. К.: парламентське видавництво, 2003.
2. <http://chernivtsy.eu/portal/>
3. Любіцева О.О, Панкова Є.В., Стафійчук В.І. Туристичні ресурси України. Навчальний посібник / О.О. Любіцева, Є.В. Панкова, В.І. Стафійчук.-К.: Альтерпрес, 2014.- 369 с.
- 4.Бейдик О.О. Рекреаційно-туристські ресурси України: методологія та методика аналізу, термінологія, районування / О.О. Бейдик. - К.: ВПЦ «Київський Університет», 2014. - 395 с.
5. Петранівський В. Етнокультурний і етнофестивальний туризм: теорія і практика. 2014.
6. Грицку-Андрієш Ю.П, Бучко Ж.І. Фестивальний туризм у системі рекреаційно-туристської діяльності. 2013.

References:

1. Zakon Ukrainy "O turizme" ot 15.04.95r.: Sostoyaniem na 20.01.2003r. K.: Parlamentskoe izdatel'stvo, 2003.
2. <http://chernivtsy.eu/portal/>
3. Lyubitseva O.O, Pankova E.V., Stafiychuk V.I. Turisticheskie resursy Ukrainy. Uchebnoe posobie / O.O. Lyubimtseva, E.V. Pankova, V.I. Stafiychuk.-K.: Al'terpres, 2014.- 369 s.
- 4.Beydik O.O. Rekreatsionno-turistskie resursy Ukrainy: metodologiya i metodika analiza, terminologiya, rayonirovanie / O.O. Beydik. - K.: VPTs "Kievskiy Universitet", 2014. - 395 s.
5. Petranivs'kiy V. Etnokul'turnyy i etnofestival'nyy turizm: teoriya i praktika. 2014.
6. Gritsku-Andriesh Yu.P, Buchko Zh.I. Festival'nyy turizm v sisteme rekreatsionno-turistskoy deyatel'nosti. 2013.